

12 noiembrie 2015

Dj 8 nr. 441

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.358 din 06.10.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și, în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului, expune următoarele.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare modificarea art.1 din Legea nr.121-XV din 03.05.2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație și completarea Legii nr.1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în scopul stabilirii alocației lunare de stat pentru categoriile de persoane menționate la art.2 pct.7) – pct.9) din Legea nr.121/2001, indiferent de faptul dacă acestea beneficiază de pensii sau alocații sociale de stat stabilite și achitate în Republica Moldova sau în oricare alt stat. Astfel, se extinde numărul beneficiarilor de alocație socială de stat pentru victimelor reabilitate ale represiunilor politice din perioada anilor 1917–1990, care nu sunt beneficiari de pensie sau alocații sociale de stat. De asemenea, se extinde numărul beneficiarilor de alocație lunară de stat pentru persoanelor participante la acțiunile de luptă din Afghanistan, la acțiunile de luptă de pe teritoriile altor state, din rîndul militarilor și angajaților civili ai Armatei Sovietice, Flotei Maritime Militare, ai organelor securității de stat, colaboratorilor organelor afacerilor interne ale fostei U.R.S.S.; lucrătorilor din aceste categorii care au fost trimiși de organele puterii de stat ale fostei U.R.S.S. în alte state și care au participat la acțiuni de luptă pe teritoriul acestora și militarilor aflați în serviciul activ, rezerviștilor chemați la concentrare, voluntarilor și colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului penitenciar, incluși în efectivul unităților militare și al structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și militarilor, colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului penitenciar și persoanelor civile delegate în aceste unități pentru

îndeplinirea unor misiuni speciale în scop de asigurare a eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, care nu beneficiază de pensii sau alocații sociale de stat pe teritoriul Republicii Moldova, dar și-au stabilit pensia sau beneficiază de alte prestații sociale pe teritoriul unui alt stat.

3. Potrivit art. 131 alin. (4) și alin.(6) din Constituție, *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern și nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.*

Menționăm că, implementarea prezentului proiect de lege necesită cheltuieli financiare suplimentare de la buget, prin urmare, înainte de a fi supus dezbaterilor în plenul Parlamentului, este necesar ca modificările propuse să fie acceptate de Guvern, în conformitate cu prevederile art.131 alin.(4) din Constituție.

Totodată, potrivit art.11 alin.(5) lit.a) din Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar, *după adoptarea legii bugetare anuale, nici un proiect de lege, altul decât privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit.* Atenționăm că, nota informativă a proiectului de lege nu respectă prevederile legale enunțate.

De asemenea, nu sunt respectate nici prevederile art.20 din Legea nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, care statuează că *nota informativă a proiectului de lege trebuie să conțină informații referitoare la finalitatea urmărită prin implementarea noilor reglementări, estimarea efectului social, economic și de altă natură al realizării proiectului, dar și fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.* Iar în aceste condiții, nu este clar cu cât va crește numărul beneficiarilor alocației lunare de stat și care vor fi costurile de implementare a proiectului.

4. Întru respectarea normelor de tehnică legislativă și a prevederilor art.19 din Legea nr.780/2001, precum și în scopul indicării corecte a surse de publicare a legii, este necesar ca partea introductivă a Art.I și Art.II din cadrul proiectului de lege să fie reformulate, astfel:

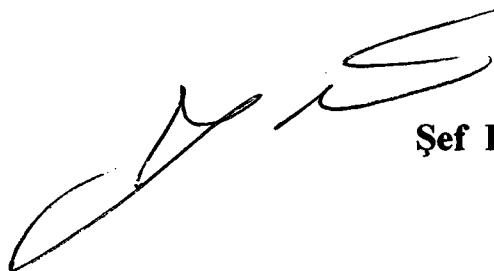
„Art.I. – La articolul 1 din Legea nr.121-XV din 3 mai 2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.51, art.280), cu modificările ulterioare, propoziția a doua va avea următorul cuprins:” – în continuare urmînd textul propus în proiect;

„**Art.II.** - *Legea nr.1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.241-246, art.746), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:*” – în continuare urmînd textul propus în proiect.

5. Menționăm că, în scopul protejării drepturilor sociale ale cetățenilor Republicii Moldova, aflați atît temporar, cît și cu traiul permanent pe teritoriul altor țări, Guvernul Republicii Moldova a semnat și ratificat Acorduri bilaterale cu alte state privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurărilor sociale și asigurărilor cu pensii. Astfel, în cazul persoanelor care și-au stabilit pensia sau alte alocații sociale pe teritoriul altui stat, sunt aplicate prevederile Acordurilor bilaterale semnate și ratificate cu statele respective, iar în acest context este necesar ca sintagma „*a Republicii Moldova sau a altui stat*” să fie exclusă de la Art.I al proiectului de lege.

6. Potrivit art.76 din Constituție și art.1 alin.(5) din Legea nr.173-XIII din 06.07.1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, legea intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial sau la data prevăzută în textul ei. Astfel, ținînd cont de prevederile legale enunțate, dacă autorii proiectului de lege doresc ca acesta să intre în vigoare la data publicării, atunci nu este necesar ca acest lucru să fie indicat în textul proiectului. Respectiv, Art.III din proiectul de lege urmează a fi exclus, Art.IV al proiectului de lege va deveni „Art.III”.

7. Potrivit Art.IV din proiectul de lege, Guvernul are la dispoziție 3 luni pentru a își aduce actele sale în concordanță cu prevederile proiectului de lege și să prezinte „**Parlamentului propuneri privind modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2015**”. Atenționăm că, deoarece pînă la finele anului 2015 au rămas mai puțin de 2 luni, iar Guvernul ar avea la dispoziție 3 luni din momentul publicării, este necesar ca autorii proiectului de lege să vină cu propuneri de reformulare a Art.IV, în partea ce ține de **propuneri pentru Legea bugetului pe anul 2015**. În caz contrar acest articol nu respectă normele de tehnică legislativă și principiile de bază ale legiferării, statuate la art.4 din Legea nr.780/2001.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcția generală juridică